

Praha dne 3. října 2023
Č. j.: MZP/2023/710/2990
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Ředitelství silnic a dálnic ČR
Čerčanská 12
140 00 Praha 4

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí – vymezení návrhových koridorů dopravní infrastruktury pro umístění dálničních odpočívek D3 Strkov a Soběslav

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 30. 8. 2023 pod č. j.: RSD-93725/2023-2 v rámci zkráceného postupu pořizování Aktualizace Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje (dále také „AZÚR JČK“ či „aktualizace“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) žádost Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále také „navrhovatel“), jakožto oprávněného investora o vydání stanoviska podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu AZÚR JČK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko k potřebě posouzení“).

Předmětem aktualizace bude vymezení nových záměrů nadmístního významu – dálničních odpočívek D3 Strkov a D3 Soběslav. V návrhu aktualizace budou pro každou z odpočívek vymezeny dle grafického schématu návrhové koridory dopravní infrastruktury, ve kterých bude detailně prověřeno jejich umístění.

Ředitelství silnic a dálnic ČR zpracovalo návrh umístění odpočívek Strkov a Soběslav v Jihočeském kraji, který vyplynul ze studie „Konceptce dálničních odpočívek 2018 – 2033 (PUDIS a.s., aktualizace 2020)“ schválené Centrální komisí Ministerstva dopravy ČR. Díky předpokladu dobudování středočeských úseků dálnice D3 a pokračování a dokončení výstavby dálnice D3 ve směru do Rakouska se v horizontu několika příštích let předpokládá zvýšení významu tohoto kapacitního propojení v trase Praha – České Budějovice – Rakousko, což přinese také vyšší poptávku po odstavování vozidel a službách. Předmětné odpočívky patří mezi několik dalších připravovaných odpočívek na dálnici D3 a mají za úkol zajistit potřebné kapacity pro odstavování zejména nákladních vozidel, zvýšení kvality služeb a tím zvýšení bezpečnosti provozu na budoucí dálnici.

Oprávněný investor předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- Stanoviska Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví (č. j.: KUJCK 98891/2023 ze dne 10. 8. 2023) a Ministerstva životního prostředí, odboru výkonu státní správy STŘED (č. j.: MZP/2023/212/984 ze dne 2. 8. 2023) jako orgánů ochrany přírody z hlediska možného významného vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh obsahu AZÚR JČK nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“).
- Typový návrh odpočívek na dálnicích (Valbek, spol. s r.o., aktualizace 9/2020).
- Schéma vzdálenostních limitů pro umístění záměrů odpočívek.
- Koridor pro umístění odpočívky Strkov.
- Koridor pro umístění odpočívky Soběslav.

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Ustanovení § 36 odst. 3 věta druhá stavebního zákona uvádí, že zásady územního rozvoje ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, v tomto případě vyhodnocení vlivů AZÚR JČK na životní prostředí (dále jen „vyhodnocení SEA“) nesmí obsahovat podrobnost náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím řízení. Výkresy, které jsou součástí grafické části zásad územního rozvoje, se vydávají v měřítku 1 : 100 000 nebo v odůvodněných případech 1 : 50 000, popřípadě však i v měřítku 1 : 200 000. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku 1 : 500 000, jak uvádí § 6 odst. 2 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Ve vazbě na článek 4 odst. 3 a článek 5 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí poukazujeme, že *„Zpráva o životním prostředí obsahuje údaje, které mohou být rozumně vyžadovány, s uvážením stávajícího poznání a metod posuzování, obsahu a úrovně podrobnosti plánu nebo programu, jeho postavení v rozhodovacím procesu a rozsah, ve kterém lze některé aspekty vhodněji posuzovat na jiných úrovních, aby se předešlo opakovanému posuzování“*.

Na základě výše uvedeného s ohledem na velikost předmětu změny a na měřítko zpracování zásad územního rozvoje je vhodné provést strategické posouzení vlivů na životní prostředí (dále jen „proces SEA“) až na lokální úrovni, resp. v rámci změn územních plánů dotčených obcí.

MŽP dle § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů od navrhovatele předmětné změny, s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu a velikosti změny koncepce, charakteristice dotčeného území a výše uvedeným zákonným skutečnostem, došlo MŽP k závěru, že návrh na AZÚR JČK není nutné posuzovat z hlediska jeho vlivů na životní prostředí.

Odůvodnění:

Ve vazbě na předmět žádosti zvolilo MŽP souhrnné zdůvodnění výroku tohoto stanoviska na základě vhodně upravených kritérií – přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí.

1. Obsah koncepce včetně uvedení dalších skutečností předložených pro vydání stanoviska k potřebě posouzení:

Návrh na AZÚR JČK je předložen jako invariantní a stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Ve vazbě na předložené byla zpracována „Koncepce dálničních odpočívek 2018 – 2033 (aktualizace 2020)“. Potřebné kapacity dálničních odpočívek byly prověřeny studií „Potřebnosti parkovacích stání“, kterou zpracovala společnost NDCon s.r.o. v roce 2022. Uvedené odpočívky doplní stávající, ale i připravované odpočívky tak, aby byla rovnoměrně a dostatečně pokryta poptávka po parkovacích stáních na dálnici D3.

Návrh obsahu AZÚR JČK bude mít vztah zejména k dopravním koncepcím a dále také k jednotlivým územním plánům dotčených obcí. Nepředpokládá se význam návrhu obsahu AZÚR JČK pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví ve vazbě na strukturu a obsah platných Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje, nicméně lze uvést, že lze očekávat pozitivní vliv na udržitelný rozvoj dotčeného území. Na úrovni podrobnosti zásad územního rozvoje nejsou známy takové problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které by byly závažné pro danou změnu koncepce. Návrh obsahu AZÚR JČK z hlediska svého rozsahu nepředstavuje změnu koncepce, jež by mohla mít významné dopady na uplatňování práva životního prostředí EU.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území:

Ve vazbě na vydaná stanoviska orgánů ochrany přírody dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se nepředpokládá přímé, nepřímé ani sekundární ovlivnění celistvosti a předmětu ochrany EVL nebo PO na území Jihočeského kraje. Lze očekávat jak vlivy vratné spojené s dobou výstavby, tak vlivy nevratné ve vazbě na zemědělský půdní fond či pozemky určené k plnění funkcí lesa. Krajský úřad Jihočeského kraje ve shora zmíněném stanovisku dále upozornil na skutečnost, že dle údajů náleзовé databáze ochrany přírody ISOP (ndop.nature.cz) spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „AOPK ČR“), byl v lokalitě uvažované odpočívky D3 Strkov zaznamenán výskyt kosatce sibiřského (Iris sibirica) (AOPK ČR. Náleзовá databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2006–2023; [cit. 2023-8-8]) a realizací záměru lze tedy předpokládat negativní ovlivnění populace tohoto ohroženého druhu. Předpokládá se vliv na regionální systém ekologické stability a není možné též vyloučit zásah do významných krajinných prvků (zejm. vodních ploch či potoků).

Dále upozorňujeme na skutečnost, že území obou koridorů koliduje s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (Územně analytické podklady – jev 36B), který je významný pro zajištění prostupnosti krajiny, a to včetně zajištění nezbytných životních nároků zvláště chráněných druhů živočichů jako je vlk, rys nebo los evropský. Jižní cíp koridoru navrženého pro odpočívku Soběslav zasahuje do kritického místa a migračního koridoru biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, pro odpočívku Strkov je navržený koridor prakticky v celé délce od křižování se silnicí II/409 směrem na jih lemován migračním koridorem (východně) a kritickým místem (západně) a dále severovýchodně od Sezimova Ústí opět migračním koridorem. Migrační koridory lze chápat jako vymezené minimum prostorových nároků na prostupnost krajiny pro volně žijící živočichy, proto jakékoli další umístění staveb v tomto úseku by znamenalo fatální dopady na jeho funkčnost, a to i ve vztahu k výše uvedeným druhům. **Při dalším vyhledávání vhodného umístění odpočívek v rámci koridoru požadujeme konečné umístění stabilizovat v území za úzké spolupráce s AOPK ČR, která je odborným garantem biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců v ČR.**

Lze nicméně předpokládat, že v rámci zpřesňování územně plánovací dokumentace budou koridory pro umístění odpočívek zúženy či umístěny tak, aby byly výše zmíněné negativní vlivy minimalizovány či vyloučeny. Dotčení zvláště chráněných území není dle zaslaných zákresů předpokládáno. V dotčeném území se nepředpokládá zásah do nadregionálního systému ekologické stability, zvláště chráněného území či přírodního parku. Vzhledem k charakteru návrhu obsahu AZÚR JČK není v této fázi předpokládáno negativní ovlivnění (mikro)klimatu v dotčeném území. Potenciální kumulativní a synergické vlivy nejsou očekávány a přeshraniční povaha vlivu je rovněž vyloučena.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti:

Nelze očekávat přínos posouzení vlivů AZÚR JČK na životní prostředí. Ve vazbě na velikost předmětu změny koncepce a na měřítko zpracování zásad územního rozvoje je vhodné provést případný proces SEA až na lokální úrovni v rámci pořizování změn jednotlivých územních plánů dotčených obcí (z důvodu zesouladnění s nadřazenou územně plánovací dokumentací). Koncepce na nižších úrovních hierarchie pracují s větší podrobností v území (u územního plánu se výkresy většinou vydávají v měřítku 1: 5000 či 1: 10 000) a přichází zde v úvahu možnost mnohem konkrétnějšího vyhodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, které na vyšší úrovni (obecnosti) nemohou být vzaty v úvahu a náležitě vyhodnoceny. Proces SEA na úrovni krajské územně plánovací dokumentace by byl v tomto případě nevýznamného charakteru s minimálním přínosem pro ochranu životního prostředí, tzn. bez větší možnosti stanovit další vhodná minimalizační opatření ve vazbě na identifikované potenciální negativní vlivy na životní prostředí, která by již dříve nebyla stanovena v rámci posouzených platných Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje (viz níže). O případném budoucím procesu SEA na úrovni územního plánu dotčených obcí bude však validně rozhodnuto příslušným orgánem kraje.

Je nutné dále zmínit, že se jedná se o změnu schválených Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje, které byly podrobeny procesu SEA a posouzení vlivů na EVL a PO dle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny z důvodu možnosti existence významného vlivu koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO podle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Výstupem bylo vydání souhlasných stanovisek MŽP dle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k těmto celokrajským změnám, a to ze dne 20. června 2011 pod č. j.: 40831/ENV/11 (Aktualizace Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje) a ze dne 11. června 2021 pod č. j.: MZP/2021/710/2731 (4. aktualizace Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje), která zůstávají nadále v platnosti. V nich stanovené požadavky na minimalizaci zjištěných vlivů na životní prostředí zůstávají nadále v platnosti a budou dále eliminovat možná rizika vznikající v tomto dotčeném území. Tyto požadavky byly v podrobnosti ZÚR JČK pořizovatelem zohledněny především prioritami pro zajištění příznivého životního prostředí („vytvářet podmínky pro zachování a tvorbu rozmanité, esteticky vyvážené a ekologicky stabilní krajiny; tzn. respektovat stanovené cílové charakteristiky krajiny a stanovené zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území pro jednotlivé typy krajiny a dále vytvářet podmínky k ochraně a zajištění funkčnosti územního systému ekologické stability“, „minimalizovat zábory ZPF a negativní zásahy do pozemků určených k plnění funkcí lesa; tzn. zajistit ochranu před neopodstatněnými zábory kvalitní zemědělské půdy s cílem zachovat hodnoty území pro zemědělské a lesní hospodaření“ a „podporovat a vytvářet taková řešení, která povedou k ochraně ovzduší, půd a vod v území a k minimalizaci jejich znečištění“ v rámci článku 3) výrokové části návrhu aktualizace) a dále také stanovenými obecnými prioritami územního plánování a stanovením podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot a podmínek pro zpracování navazující územně plánovací dokumentace v příslušných kapitolách výrokové části Zásad územního rozvoje Jihočeského

kraje. **V této souvislosti požadujeme, aby bylo ke stanovení minimalizačních opatření k navrhovaným koridorům pro odpočívky přistoupeno obdobným způsobem, a to zejména s důrazem na výskyt zmíněného biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Jako nejlepší způsob minimalizace dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví se však jeví stanovení vhodných úkolů pro územní plánování a kritérií pro rozhodování v území, a to přímo k článkům výrokové části návrhu Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje, které budou touto aktualizací dotčeny.**

Pokud by předloženou AZÚR JČK byly dotčeny dílčí zájmy ochrany životního prostředí (zde předpokládáme hlavně ochranu PUPFL a ZPF), lze jejich ochranu zajistit v rámci projednávání návrhu této změny koncepce s dotčenými orgány postupem dle § 42b odst. 4 stavebního zákona.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí:

- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- Krajský úřad Jihočeského kraje, Odbor regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice